

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАҲСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

САМАРҚАНД ИҚТИСОДИЁТ ВА СЕРВИС ИНСТИТУТИ
«СЕРВИС» КАФЕДРАСИ

“ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ
ТОВАРШУНОСЛИГИ”

фанидан амалий дарслар ўтиш учун

УСЛУБИЙ КЎРСАТМА

САМАРҚАНД-2019

Тузувчилар: Р.Нормахматов - СамИСИ “Сервис” кафедраси профессори, т.ф.д.

М.Б.Каланова - СамИСИ “Сервис” кафедраси асистенти.

Тақризчилар: М.Ф.Усмонов - Самарқанд шаҳар “AGRO BRAVO” МЧЖ корхонасининг лаборатория мудири, т.ф.н., доцент.
М.К.Каримов СамИСИ “Сервис” кафедраси доценти, т.ф.н.

Услубий кўрсатма “Сервис” кафедраси йғилишида муҳокама қилиниб, ЎУҚда кўриб чиқишга тавсия этилган (201__ йил __-августдага __-сонли баённома).

Услубий кўрсатма институтнинг ЎУҚда муҳокама қилиниб чоп этишга тавсия қилинган (2018 йил 29-августдаги 1-сонли баённома)

МУНДАРИЖА

	Кириш.....	5
1-машғулот	Озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги фани ҳақида умумий маълумот мавзусидан амалий машғулот.....	8
2-машғулот	Дон, ёрма маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	8
3-машғулот	Ун ва нон маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзуси бўйича амалий машғулот	14
4-машғулот	Хўл меваларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзуси бўйича амалий машғулот	16
5-машғулот	Хўл сабзавотларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	18
6-машғулот	Мева ва сабзавот консерваларининг товаршунослик тавсифи ва аҳамияти мавзусидан амалий машғулот.....	20
7- машғулот	Куритилган мевалар ва сабзавотларнинг тавсифи ва киёвий таркиби мавзусидан амалий машғулот	22
8-машғулот	Лаззатли маҳсулотлар, гурухланиши, айрим гурухларининг тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот.....	24
9-машғулот	Крахмал, крахмал маҳсулотлари, шакар ва асалларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	26
10-машғулот	Қандли ва унли қандолат маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш амалий машғулот	28
11-машғулот	Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	30
12-машғулот	Ўсимлик мойларининг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	32
13-машғулот	Ҳайвон ёғлари ва маргаринларнинг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	34
14-машғулот	Сут ва ачитилган сут маҳсулотларининг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари мавзусидан амалий машғулот	36
15-машғулот	Сариёғ ва пишлоқларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари мавзусидан амалий машғулот	38
16-машғулот	Гўшт ва гўшт маҳсулотлари. Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантириш истиқболлари. Молларни гўштга сўйиш технологияси мавзусидан амалий машғулот	40
17-машғулот	Гўштларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари мавзусидан амалий машғулот	42
18-машғулот	Колбаса ва гўшт консерваларининг товаршунослик тавсифи	44

	ва истеъмол хоссалари мавзусидан амалий машғулот	
19-машғулот	Ўзбекистонда балиқчилик. Балиқ гўштининг кимёвий таркиби мавзусидан амалий машғулот	45
20-машғулот	Тириқ, совутилган, музлатилган, қоқ қилинган ва қуритилган балиқларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	48
21-машғулот	Балиқ консервалари, балиқ икраси ва нобалиқ сув хом ашёларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот	50
22-машғулот	Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалаш усуллари мавзусидан амалий машуғулот	52
23-машғулот	Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш қоидалари мавзусидан амалий машуғулот	54
24-машғулот	Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлаш усуллари мавзусидан амалий машуғулот	56
	Фойдаланилган адабиётлар рўйхати	60

КИРИШ

Мамлакатимизда таълим-тарбияни бирламчи омиллардан бири деб билиш ва уни бошқа устивор йўналишлар билан узвий муносабатликда олиб бориш Республика тараққиётининг энг муҳим хусусиятларидан биридир. Бундай қарашнинг ҳаётий асоси, сиёсий ривожланишни ҳам, ижтимоий-маънавий юксалишни ҳам етук, онгли, чуқур маданиятли ва малакали кадрларсиз амалга ошириш мумкин эмас. Шу сабабли ҳам мустақил Ўзбекистонда таълим-тарбияни тубдан ислоҳ қилиш тажрибаси, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ҳаётбахш ғоялари халқаро миқёсда катта обрў топди ва унга қизиқиши тобора ортиб бормоқда.

Бугунги кунда республикамизда ташкил этилган янги мулк шаклидаги корхоналар, фирмалар, шунингдек хорижий мамлакатлар билан ташкил этилган қўшма корхоналар томонидан хилма-хил ассортиментдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб ва хорижий мамлакатлардан келтирилиб бозорларимизтўлдирилмоқда. Лекин, бу маҳсулотларнинг сифати ва ҳавфсизлик кўрсаткичлари ҳар доим ҳам тегишли меъёрий хужжатлар талабига жавоб бермайди.

“2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегияси”да ҳам қишлоқ хўжалигида таркибий ўзгаришларни чуқурлаштириш ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини изчил ривожлантириш, мамлакат озиқ-овқат ҳавфсизлигини янада мустаҳкамлаш, экологик тоза маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш, аграр секторнинг экспорт салоҳиятини сезиларли даражада ошириш масалаларига ҳам катта эътибор қаратилган. Табиийки, айнан шу масалаларни ечишда халқ истеъмол товарлари экспертизасини ташкил этиш ва амалга ошириш борасида фаолият юритадиган мутахассис кадрларнинг иштироки ҳам жуда муҳим ҳисобланади.

Шу сабабли ҳам кадрлар тайёрлаш классификаторига сервис ва хизмат кўрсатиш соҳаси бўйича янги йўналиш бакалавриатларини тайёрлаш киритилган. 5610100 - “Хизматлар соҳаси (ресторан иши)” ана шундай янги бакалавриат йўналишларидан бири ҳисобланади.

Мазкур услубий қўлланмада озиқ-овқат маҳсулотларининг ҳамма гурухларининг ассортиментини, кимёвий таркибини ўрганиш бўйича амалий дарслар ўтказишнинг анъанавий ва интерфаол усуллари келтирилган. Амалий дарсларни ўтишга бундай ёндашув талабаларнинг назарий олган билимларини янада мустаҳкамлашга ва бу борада амалий кўнимкалар ҳосил қилишга катта ёрдам беради. Мазкур услубий қўлланмадан озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сақлаш ва сотиш соҳасида фаолият олиб

борувчи кишилар, озиқ-овқат лабараторияси ходимлари, илмий изланувчилар, шунингдек, озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги ходимлари ҳам фойдаланишлари мумкин.

Табиийки, бу услугий қўлланма илк бор ёзилганлиги ва нашр этилаётганлиги учун баъзи бир камчиликлардан холи бўлмаслиги мумкин. Шу сабабли муаллиф мазкур услугий қўлланма бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини билдирган мутахассисларга ўз миннатдорчилигини изҳор қиласадилар.

1-машғулот. Озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги фани ҳақида умумий маълумотмавзусидан амалий машғулот (2 соат)

Режа:

1. Озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги фаолияти обьектларининг гурухланиши ва тўртта асосий кўрсаткичлари билан танишиш. Топшириқ адабиёт манбалари ва маъруза матнлари асосида бажарилади.
2. Озиқ-овқатмаҳсулотлари товаршунослиги фаолиятининг субъектлари билан танишиш. Топшириқ адабиёт манбалари ва маъруза матнлари асосида бажарилади.
3. Озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги ўтказишнинг зарурияти борлиги бўйича фикр-мулоҳазалар билдириш.
4. Кartoшкада С витаминининг миқдори 20 мг% ни ташкил этади. Инсон организмининг С витамининга бўлган талабини қондириш учун қанча миқдорда картошка истеъмол қилиш зарур бўлади?

2-машғулот. Дон, ёрма маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Дон”ва “ёрма” сўзларига “синквейн” тузиш.
2. Доннинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Доннинг анатомик тузилишини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. “Доннинг кимёвий таркибига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаш.
5. Ёрмаларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
6. Ёрмаларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
7. Дон ва ёрма маҳсулотларига “Венн диаграммаси” тузиш.
8. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

**“Донларнинг тавсифи, истеъмол хоссалари ва кимёвий таркиби”
мавзусининг технологик модели**

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<p>1. “Дон” ва “ёрма” сўзларига “синквейн” тузиш.</p> <p>2. Доннинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>3. Доннинг анатомик тузилишини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>4. “Доннинг кимёвий таркибига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаш.</p> <p>5. Ёрмаларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>6. Ёрмаларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>7. Дон ва ёрма маҳсулотларига “Венн диаграммаси” тузиш.</p>
Амалий машғулот мақсади:	Талабаларнинг дон хом ашёсига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда донларнинг гурухланиши, истеъмол хоссаларини тушуниш, қўникма ва малакаларини таркиб топтириш.
Педагогик вазифалар:	Ўқув фаолияти натижалари:
Доннинг кимёвий таркиби, истеъмол хоссалари, анатомик тузилиши ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Доннинг кимёвий таркиби, истеъмол хоссалари, анатомик тузилиши бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, ФСМУ
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Донларнинг тавсифи, истеъмол хоссалари ва кимёвий таркиби”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўкув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таниширади, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат килишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Дон” ва “ёрма” сўзларига доир “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Доннинг кимёвий таркибига “кластер” тузиш бўйича тушунча ва кўрсатма беради. 2.3. Доннинг анатомик тузилишини ўрганишга “кластер” тузишга кўрсатма беради. 2.4.“Доннинг кимёвий таркибига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини кўллашга кўрсатма беради. 2.5.Ёрмаларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усулини кўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.6.Ёрмаларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини кўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.7.Дон ва ёрма маҳсулотларига “Венн диаграммаси” тузишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	7.1. Машғулот юзасидан умумий хulosаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 7.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

Услубий кўрсатмани тузувчилар талабаларга амалий ёрдам бўлиши учун 2-машғулотда бажарилиши керак бўлган топшириқларнинг қандай бажарилиш кераклигини намуна тартибida қуида келтирадилар. Кейинги машғулотлардаги топшириқлар ҳам тахминан шу тартибда бажарилади.

1-топшириқ. “Дон” сўзига “синквейн” тузиш

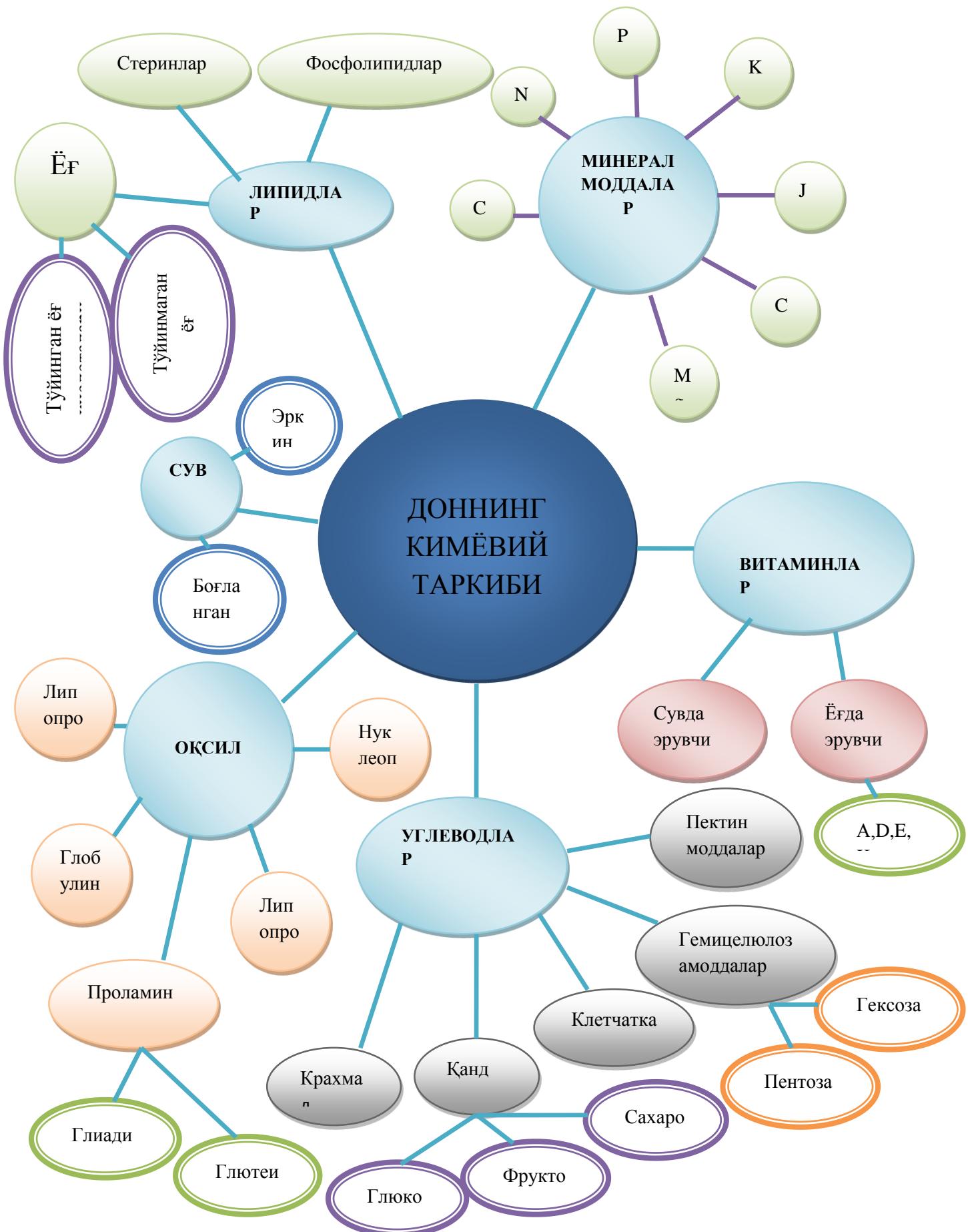
- 1. Дон**
- 2. Озуқа, емиш**
- 3. Крахмалга бой маҳсулот**
- 4. Ун тайёрлашда хомашё ҳисобланади**
- 5. Ғалла**

“Сенквейн” тузиш учун тавсия

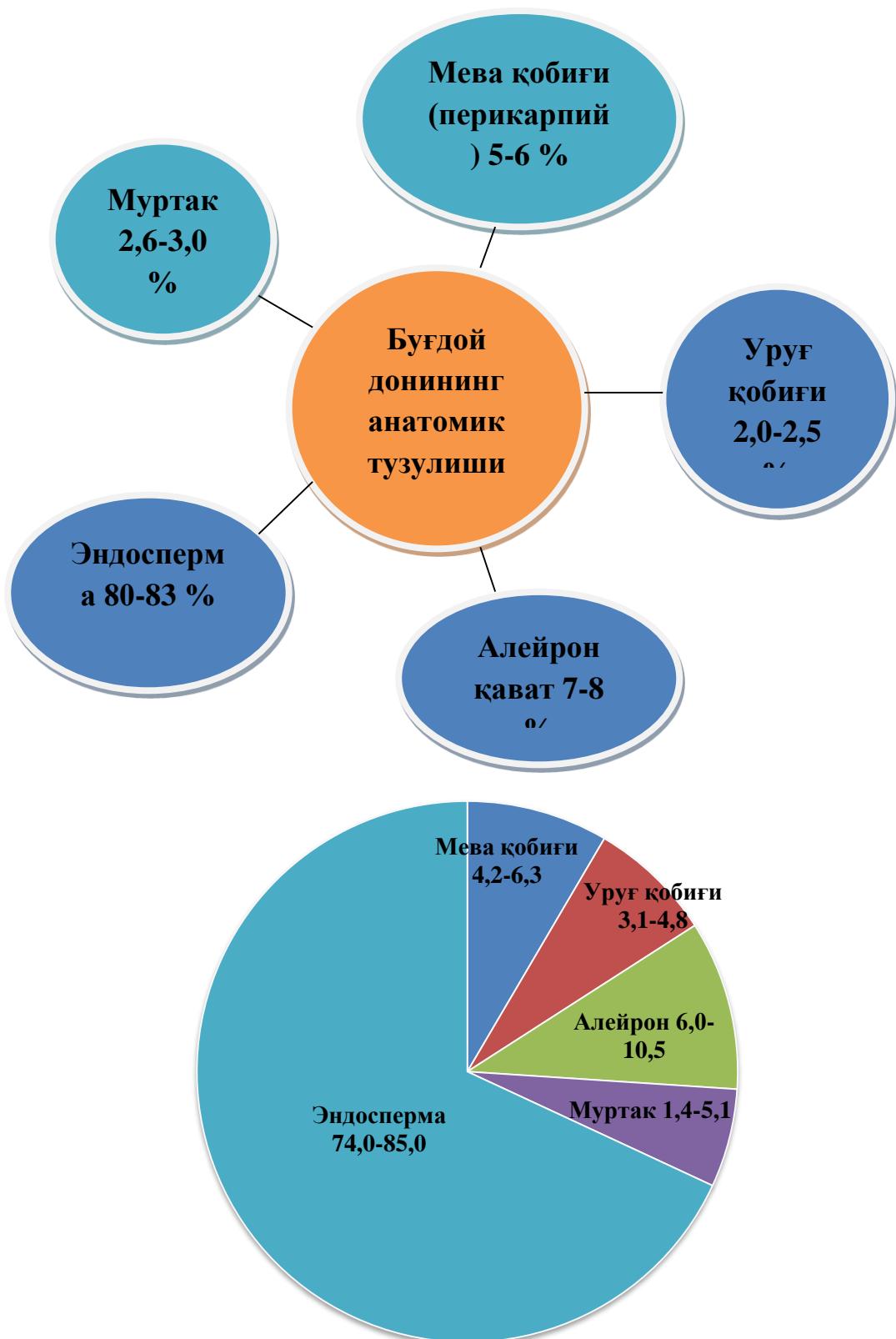
Дон сўзига “сенквейн” тузища қуидагиларга амал қилиш тавсия этилади:

- 1) Қўлланиладиган сўзлар бир-бирини тақоррламаслиги керак;
- 2) Сўзнинг энг муқобил синонимини топиш керак;
- 3) Синквейннинг 3 ва 4 саволларига жавоб жуда маъноли, доннинг тавсифидан келиб чиқиб тузилиши тавсия этилади;
- 4) Тузилган гаплар ўқилган маъruzалардан танланиши мақсадга мувофиқ ҳисобланади.

2-топширик. Доннинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш

З-топшириқ. Доннинг анатомик тузулишини “КЛАСТЕР” интерфаол усулини қўллаб ўрганамиз.

1-диаграмма. Буғдой дони анатомик қисмларининг умумий дон массасидаги хиссаси, %.

4-топшириқ. “Доннинг кимёвий таркибига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаш

“ФСМУ” –интерфаол усули.

Фикрингизни баён қилинг – Доннингкимёвий таркибига маълум омилар таъсир кўрсатади

**Фикрингиз баёнига
сабаб кўрсатиниг**

- Доннинг хўжалик –ботаник нави, етиштириш ҳудуди, тупроқ иқлим шароити, агротехника тадбирлари, ҳосилни йиғиштириб олиш вақти, сақлаш шароитлари ва бошқалар кимёвий таркибига таъсир кўрсатади

Мисол келтиринг.

Масалан, донни сақлагандага омборхоналарда ҳавонинг нисбий намлиги юқори бўлса, нафас олиш жараёнлари тезлашиб доннинг қизиши рўй беради. Натижада донни сифати кескин камайиб кетади

Умумлаштиринг.

Доннинг таркиби мураккаб бўлиб, унинг таркибидаги моддалар инсон учун жуда муҳим. Уларнинг сифатига эса жуда кўп омиллар таъсир кўрсатар экан. Шу сабабли донни сақлашга оптимал шароит яратилиши ва сифатини назорат қилиш жуда муҳим экан.

З-машғулот. Ун ва нон маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганишмавзуси бўйича амалий машғулот (2 соат)

Машғулот режаси:

1. “Ун” ва “нон” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Унларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Нон ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” график органайзер усулини қўллаб ўрганиш.
4. Нонларнинг кимёвий таркибини “кластер” график органайзерни қўллаб ўрганиш.
5. Ёрма ва ун маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
6. “Ноннинг сифатли чиқишига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
7. Амалий дар бўйича якуний хулоса.

“Ун ва нон маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганишмавзуси” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ун ва нон сўзига “синквейн” тузиш. 2. Унларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Нон ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” график органайзер усулини қўллаб ўрганиш. 4. Нонларнинг кимёвий таркибини “кластер” график органайзерни қўллаб ўрганиш. 5. Ёрма ва ун маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш. 6. “Ноннинг сифатли чиқишига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг ун ва нонмаҳсулотларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда уннинг олиниши, кимёвий таркиби ва ассортиментларини тушуниш, кўнишка ва малакаларини таркиб топтириш.	

Педагогик вазифалар: Унинг олиниши, кимёвий таркиби, ассортименти ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Унинг олиниши, кимёвий таркиби, ассортименти, нонларнинг кимёвий таркиби ҳамда нон ишлаб чиқаришбўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услугий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топширикларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изохлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Ун ва нон маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганишмавзуси” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириклар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириклар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. Ун ва нон сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Унларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Нон ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” график органайзер усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.4. Нонларнинг кимёвий таркибини “кластер” график органайзерни қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.5. Ёрма ва ун маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослашга	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.

	кўрсатма беради. 2.6. “Ноннинг сифатли чиқишига маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	
Якуний босқич (20 дақиқа)	1.1. Машғулот юзасидан умумий хulosаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл кўйилган хатоларни тузатади. 1.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини кизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

4-машғулот. Хўл меваларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат)

Машғулотнинг режаси:

- “Мевалар” сўзига “синквейн” тузиш.
- Данакли ва уруғли меваларнинг гурухланиши, кенг тарқалган помологик навларини “кластер” график органайзерларини қўллаб ўрганиш.
- Данакли ва уруғли меваларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
- Амалий дарс бўйича якуний хulosha.

“Хўл меваларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	1. “Мевалар” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Данакли ва уруғли меваларнинг гурухланиши, кенг тарқалган помологик навларини “кластер” график органайзерларини қўллаб ўрганиш. 3. Данакли ва уруғли меваларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг хўл меваларга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда хўл меваларнинг тавсифи ва кимёвий таркибини тушуниш, кўнижма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Хўл мевалар(данакли, уруғли)нинг	Ўқув фаолияти натижалари: Хўл мевалар(данакли, уруғли)нинг тавсифи

тавсифи ва кимёвий таркиби ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	ва кимёвий таркиби бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва групхларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услугбий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, групхларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Хўл меваларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 акча)	2.1. “Мевалар” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Данакли ва уруғли меваларнинг групхланиши, кенг тарқалган помологик навларини “кластер” график организерларини кўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Данакли ва уруғли меваларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганишга тушунча ва кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий холосаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

5-машғулот. Ҳўл сабзавотларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Сабзавот” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг гуруҳланиши, кенг тарқалган хўжалик-ботаник навларини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганиш.
3. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Ҳўл сабзавотлар (туганакли ва илдизмевали)нинг тавсифи ва кимёвий таркиби таркиби” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Сабзавот” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг гуруҳланиши, кенг тарқалган хўжалик-ботаник навларини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганиш. 3. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг ҳўл сабзавотларга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда ҳўл сабзавотларнинг тавсифи ва кимёвий таркибини тушуниш, кўнумка ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Ҳўл сабзавотлар (туганакли ва илдизмевали)нинг тавсифи ва кимёвий таркиби ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Ҳўл сабзавотлар (туганакли ва илдизмевали)нинг тавсифи ва кимёвий таркиби бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гуруҳларда ишлаш

Ўқув воситалари	Албомлар, услугий кўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Хўл сабзавотларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Сабзавот” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг гурухланиши, кенг тарқалган хўжалик-ботаник навларини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганишга тушунча ва кўрсатма беради. 2.3. Туганакли ва илдизмевали сабзавотларнинг кимёвий таркибини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

6-машғулот. Мева ва сабзавот консерваларининг товаршунослик тавсифи ва аҳамиятимавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Консерва” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Мевалар ва сабзавот консерваларининг ассортиментини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганиш.
3. Мева ва сабзавотлар ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“Мева ва сабзавот консерваларининг товаршунослик тавсифи ва аҳамияти” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар	
Машғулот шакли	Амалий	
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Консерва” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Мевалар ва сабзавот консерваларининг ассортиментини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганиш. 3. Мева ва сабзавотлар ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш.	
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг мева ва сабзавот консерваларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда мева ва сабзавот консерваларининг тавсифи ва уларнинг аҳамиятини тушуниш, кўнкима ва малакаларини таркиб топтириш.	Педагогик вазифалар: Мева ва сабзавот консервалари ҳакида билимларни ўзлаштиришга эришиш. Таълим методлари Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари Ўқув воситалари Таълим бериш шароити	Ўқув фаолияти натижалари: Мева ва сабзавот консервалари бўйича билимларни ўзлаштирадилар. Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер. Индивидуал ва гурухларда ишлаш Албомлар, услубий қўлланма, маъзуза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория

Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--------------------	--

“Мева ва сабзавот консерваларининг товаршунослик тавсифи ва аҳамияти” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Консерва” сўзига “синквейн” тузишга қўрсатма беради. 2.2. Мевалар ва сабзавот консерваларининг ассортиментини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганишга қўрсатма беради. 2.3. Мева ва сабзавотлар ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузишга қўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

7-машғулот. Қуритилган мевалар ва сабзавотларнинг тавсифи ва кимёвий таркиби мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Қуритиш” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Қуритилган мевалар ва сабзавотларнинг ассортиментини “кластер” график органайзерларни кўллаб ўрганиш.
3. Қуритилган мевалар ва қуритилган сабзавотларни “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Қуритилган мевалар ва сабзавотларнинг тавсифи ва кимёвий таркиби” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Қуритиш” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Қуритилган мевалар ва сабзавотларнинг ассортиментини “кластер” график органайзерларни кўллаб ўрганиш. 3. Қуритилган мевалар ва қуритилган сабзавотларни “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг қуритилган мева ва сабзавотларга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда қуритилган мева ва сабзавотларнинг кимёвий таркиби ва тавсифини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг қуритилган мева ва сабзавотларга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда қуритилган мева ва сабзавотларнинг кимёвий таркиби ва тавсифини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.
Педагогик вазифалар: Қуритилган мева ва сабзавотлар ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Қуритилган мева ва сабзавотлар бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий кўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва

	тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--	--

“Қурилған мевалар ва сабзавотларнинг тавсифи ва кимёвий таркиби” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	<p>2.1. “Қуритиш” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради.</p> <p>2.2. Қурилған мевалар ва сабзавотларнинг ассортиментини “кластер” график органайзерларни қўллаб ўрганишга тушунча ва кўрсатма беради.</p> <p>2.3. Қурилған мевалар ва қурилған сабзавотларни “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганишга кўрсатма беради.</p>	<p>Топшириқни бажаришади.</p> <p>Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.</p> <p>Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.</p>
Якуний босқич (20 дақика)	<p>3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади.</p> <p>3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.</p>	<p>Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар.</p> <p>Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.</p>

8-машғулот.Лаззатли маҳсулотлар, гурухланиши, айрим гурухларининг тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Вино”, “пиво”, “чой” ва “қаҳва” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Виноларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Пиво ва газлаштирилган алкогиз ичимликларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Пиво ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш.
5. Чой ва қаҳва ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
6. “Чой юқори даражада физиологик аҳамиятга эга бўлган чанқоқбосди ичимлиқдир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
7. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“Лаззатли маҳсулотлар, гурухланиши, айрим гурухларининг тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<p>1. “Вино”, “пиво”, “чой” ва “қаҳва” сўзига “синквейн” тузиш.</p> <p>2. Виноларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>3. Пиво ва газлаштирилган алкогиз ичимликларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>4. Пиво ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш.</p> <p>5. Чой ва қаҳва ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>6. “Чой юқори даражада физиологик аҳамиятга эга бўлган чанқоқбосди ичимлиқдир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p>

Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг вино ичимликларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда виноларнинг гурухланишини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.

Педагогик вазифалар:	Ўқув фаолияти натижалари:
Виноларнинг гурухланиши, гурухларининг тавсифи ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Виноларнинг гурухланиши, гурухларининг тавсифи бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий кўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Лаззатли маҳсулотлар, гурухланиши, айрим гурухларининг тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1.“Вино”, “пиво”, “чой” ва “қаҳва” сўзига “синквейн” тузиш. 2.2. Виноларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 2.3. Пиво ва газлаштирилган алкогиз ичимликларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 2.4. Пиво ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш. 2.5. Чой ва қаҳва ишлаб чиқариш	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.

	<p>технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>2.6.“Чой юкори даражада физиологик аҳамиятга эга бўлган чанқоқбосди ичимликдир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p>	
Якуний босқич (20 дақика)	<p>3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади.</p> <p>3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласида машғулотни якунлайди.</p>	<p>Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар.</p> <p>Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.</p>

9-машғулот. Крахмал, крахмал маҳсулотлари, шакар ва асалларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Крахмал”“шакар”ва “асал” сўзларига “синквейн” тузиш.
2. Крахмалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Шакаришлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш.
4. Крахмал ва шакар маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
5. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“. Крахмал, крахмал маҳсулотлари, шакар ва асалларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш ” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Крахмал” “шакар”ва “асал” сўзларига “синквейн” тузиш. 2. Крахмалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Шакар ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузиш. 4. Крахмал ва шакар маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг крахмал, қанд маҳсулотларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда крахмал, қандларнинг тавсифи ва истеъмол хоссаларини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	Ўқув фаолияти натижалари: Крахмал ва қанд маҳсулотларининг истеъмол хоссалари, ассортименлари, ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.
Педагогик вазифалар: Крахмал ва қанд маҳсулотларининг истеъмол хоссалари, ассортименлари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Крахмал ва қанд маҳсулотларининг истеъмол хоссалари, ассортиментлари билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш	Индивидуал ва гурӯҳларда ишлаш

шакллари	
Ўқув воситалари	Албомлар, услугий кўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурӯхларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Крахмал, крахмал маҳсулотлари, шакар ва асалларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзууни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг максади ва кутилаётган натижалар билан таниширади, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Крахмал” “шакар” ва “асал” сўзларига “синквейн” тузиш. 2.2. Крахмалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 2.3. Шакар ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” график органайзерини тузишга кўрсатма бериш. 2.4. Крахмал ва шакар маҳсулотларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаб ўрганишга кўрсатма бериш.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

10-машғулот. “Қандли ва унли қандолат маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзуси бўйича амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Карамел”, “конфет”, “Печенье”, “пряник”, “вафли”, “пирожни” ва “торт” сўзларига “синквейн” тузиш.
2. Карамел ва конфетларнинг ассортиментини “кластер” органайзерларни қўллаб ўрганиш.
3. Печенье, пряник ва вафлиларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Печенье, пряник ва вафлиларни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
5. Пирожни ва тортларнинг ассортиментини “кластер” органайзерларни қўллаб ўрганиш.
6. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“Қандли ва унли қандолат маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Карамел”, “конфет”, “Печенье”, “пряник”, “вафли”, “пирожни” ва “торт” сўзларига “синквейн” тузиш. 2. Карамел ва конфетларнинг ассортиментини “кластер” органайзерларни қўллаб ўрганиш. 3. Печенье, пряник ва вафлиларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 4. Печенье, пряник ва вафлиларни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш. 5. Пирожни ва тортларнинг ассортиментини “кластер” органайзерларни қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг унли қандолат маҳсулотларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда печенье, пряник, вафли каби унли қандолат маҳсулотларининг истеъмол хоссаларини тушуниш, қўнишка ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Унли қандолат маҳсулотларининг	Ўқув фаолияти натижалари: Унли қандолат маҳсулотларининг истеъмол

истеъмол хоссалари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	хоссалари бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва групхларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услугбий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, групхларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топширикларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Қандли ва унли қандолат маҳсулотларининг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириклар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириклар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	1. “Карамел”, “конфет”, “Печенье”, “пряник”, “вафли”, “пирожни” ва “торт” сўзларига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2. Карамел ва конфетларнинг ассортиментини “кластер” органайзерларни кўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 3. Печенье, пряник ва вафлиларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини кўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 4. Печенье, пряник ва вафлиларни “Венн диаграммаси” асосида таққослашга кўрсатма беради. 5. Пирожни ва тортларнинг	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.

	ассортиментини “кластер” органайзерларни күллаб ўрганишга кўрсатма беради.	
Якуний босқич (20 дақиқа)	<p>3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади.</p> <p>3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.</p>	<p>Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар.</p> <p>Ўзларини қизиктирган сақолларга жавоб олишади.</p>

11-машғулот. Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат)

Машғулот режаси:

1. “Асал” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Асал ва шакарни “Венн диаграммаси” бўйича таққослаш.
3. Асалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Асал” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Асал ва шакарни “Венн диаграммаси” бўйича таққослаш. 3. Асалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг асал маҳсулотига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментларини тушуниш, кўнгина ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг тавсифи ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг тавсифи бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топширикларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала

**“Асалларнинг аҳамияти, кимёвий таркиби ва ассортиментининг
товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий
машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараённада юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Асал” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Асал ва шакарни “Венн диаграммаси” бўйича таққослашга кўрсатма беради. 2.3. Асалнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга тушунча ва кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якуnlайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

ОЗУҚАБОП ЁҒЛАР БЎЛИМИ

12-мавзу. Ўсимлик мойларининг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Мой” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Ўсимлик мойларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Ўсимлик мойларининг турлари ва ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Ўсимлик мойларининг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Мой” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Ўсимлик мойларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Ўсимлик мойларининг турлари ва ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг ўсимлик мойларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда ўсимлик мойларининг тавсифи ва истеъмол хоссаларини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Ўсимлик мойларининг тавсифи ва истеъмол хоссалари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	<p>Ўқув фаолияти натижалари:</p> <p>Ўсимлик мойларининг тавсифи ва истеъмол хоссалари бўйича билимларни ўзлаштирадилар.</p>
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва

	тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--	--

“Ўсимлик мойларининг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат килишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Мой” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Ўсимлик мойларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Ўсимлик мойларининг турлари ва ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хulosаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

13-мавзу. Ҳайвон ёғлари ва маргаринларнинг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифи ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “ЁҒ” ва “маргарин” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Ёғларнинг олиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Маргаринлар ва кулинария ёғларининг ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш.
4. Ёғ ва мойларни “Венн диаграммаси” бўйича таққослаш.
5. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Ҳайвон ёғлари ва маргаринларнинг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифи ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “ЁҒ” ва “маргарин” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Ёғларнинг олиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Маргаринлар ва кулинария ёғларининг ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш. 4. Ёғ ва мойларни “Венн диаграммаси” бўйича таққослаш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг ҳайвон ёғларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда ҳайвон ёғларининг тавсифи ва истеъмол хоссаларини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Ҳайвон ёғларининг тавсифи ва истеъмол хоссалари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Ҳайвон ёғларининг тавсифи ва истеъмол хоссалари бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва групхларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, групхларда ишлаш

	учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Ҳайвон ёғлари ва маргаринларнинг истеъмол хоссалари ва товаршунослик тавсифи ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат килишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Ёғ” ва “маргарин” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Ёғларнинг олиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Маргаринлар ва кулинария ёғларининг ассортиментини “кластер” усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.4. Ёғ ва мойларни “Венн диаграммаси” бўйича таққослашга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

СУТ ВА СУТ МАҲСУЛОТЛАРИ БЎЛИМИ.

14-мавзу. Сут ва ачитилган сут маҳсулотларининг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссаларимавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Сут”, “простокваша”, “кефир” ва “қимиз” сўзларига “синквейн” тузиш.
2. Сутларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганиш.
3. Простокваша ва кефирларни ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” тузиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хulosा.

“Сут ва ачитилган сут маҳсулотларининг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Сут”, “простокваша”, “кефир” ва “қимиз” сўзларига “синквейн” тузиш. 2. Сутларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганиш. 3. Простокваша ва кефирларни ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” тузиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг сут маҳсулотига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда сутнинг кимёвий таркиби, ассортиментининг тавсифини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	Педагогик вазифалар: Сутнинг кимёвий таркиби ва ассортиментининг тавсифи ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.
Таълим методлари	Ўқув фаолияти натижалари: Сутнинг кимёвий таркиби ва ассортиментининг тавсифи бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер.
Ўқув воситалари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Таълим бериш шароити	Албомлар, услубий кўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар

Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--------------------	--

“Сут ва ачитилган сут маҳсулотларининг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Сут”, “простокваша”, “кефир” ва “қимиз” сўзларига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Сутларнинг ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Простокваша ва кефирларни ишлаб чиқариш технологиясига “кластер” тузишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл кўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

15-мавзу. “Сариёф ва пишлоқларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусидан амалий машғулот (2 соат)

Машғулотнинг режаси:

1. “Сариёф” ва “пишлоқ” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Сариёғларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Пишлоқларнинг кимёвий таркибини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш.
4. Қаттиқ ширдон пишлоқларни ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
5. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Сариёф ва пишлоқларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<p>1.“Сариёф” ва “пишлоқ” сўзига “синквейн” тузиш.</p> <p>2.Сариёғларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>3.Пишлоқларнинг кимёвий таркибини “кластер” усулини қўллаб ўрганиш.</p> <p>4. Қаттиқ ширдон пишлоқларни ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.</p>
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг пишлоқларга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда пишлоқларнинг олиниши, кимёвий таркиби ва гурухланишини тушуниш, кўнгина ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Пишлоқларнинг олиниши, кимёвий таркиби ва гурухланиши ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Пишлоқларнинг олиниши, кимёвий таркиби ва гурухланиши бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар

Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш баллишкала асосида баҳолаш

“Сариёғ ва пишлоқларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Сариёғ” ва “пишлоқ” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Сариёғларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Пишлоқларнинг кимёвий таркибини “кластер” усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.4. Қаттиқ ширдон пишлоқларни ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

ГҮШТ ВА ГҮШТ МАҲСУЛОТЛАРИ БЎЛИМИ

16-машғулот. Гўшт ва гўшт маҳсулотлари. Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантириш истиқболлари. Молларни гўштга сўйиш технологияси мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Гўшт” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Ўзбекистонда мустақиллик йилларида гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ҳолати ва истиқболларини диаграмма тарзида ифодалаш.
3. Молларни гўштга сўйиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуносা.

“Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантириш истиқболлари.

Молларни гўштга сўйиш технологияси” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Гўшт” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Ўзбекистонда мустақиллик йилларида гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ҳолати ва истиқболларини диаграмма тарзида ифодалаш. 3. Молларни гўштга сўйиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантишиш истиқболларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда молларни гўштга сўйиш технологиясини тушуниш, кўнишка ва малакаларини таркиб топтириш.	Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантишиш истиқболларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда молларни гўштга сўйиш технологиясини тушуниш, кўнишка ва малакаларини таркиб топтириш.
Педагогик вазифалар: Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантишиш истиқболлари, молларни гўштга сўйиш технологияси ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантишиш истиқболлари, молларни гўштга сўйиш технологияси бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, диаграмма.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурӯхларда ишлаш
	Албомлар, услубий қўлланма, маъзуза

Ўқув воситалари	матнлари, стандартлар, материаллар	тарқатма
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория	
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш	

**“Ўзбекистонда чорвачиликни ривожлантириш истиқболлари.
Молларни гўштга сўйиш технологияси” мавзусидаги амалий
машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Гўшт” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Ўзбекистонда мустақиллик йилларида гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ҳолати ва истиқболларини диаграмма тарзида ифодалашга кўрсатма беради. 2.3. Молларни гўштга сўйиш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

17-машғулот. Гүштларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. Гүштларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
2. Гүштларнинг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. “Гўшт тўйимли озиқ-овқат маҳсулотидир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Гўштларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гўштларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 2. Гўштларнинг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. “Гўшт тўйимли озиқ-овқат маҳсулотидир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг гўшт маҳсулотларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда гўштларнинг кимёвий ва морфологик таркиби, гўштларнинг турларини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Гўштларнинг кимёвий ва морфологик таркиби, гўштларнинг турлари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Гўштларнинг кимёвий ва морфологик таркиби, гўштларнинг турлари бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, ФСМУ.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория

Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--------------------	--

**“Гўштларнинг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссалари”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. Гўштларнинг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.2. Гўштларнинг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. “Гўшт тўйимли озиқ-овқат маҳсулотидир” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласида машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

18-машғулот. Колбаса ва гүшт консерваларининг товаршунослик тавсифи ва истеъмол хоссаларимавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Колбаса” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Колбасаларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганиш.
3. Гүшт консерваларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Амалий дарс бўйича якуний холоса.

“Колбаса маҳсулотлари. Озукавий қиймати, гурухланиши, ассортименти” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Колбаса” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Колбасаларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганиш. 3. Гүшт консерваларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг колбаса маҳсулотларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда колбаса маҳсулотларининг гурухланиши ва ассортиментини тушуниш, кўнкма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Колбаса маҳсулотларининг озукавий қиймати, гурухланиши, ассортименти ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Колбаса маҳсулотларининг озукавий қиймати, гурухланиши, ассортименти бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва

	оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--	--

“Колбаса маҳсулотлари. Озуқавий қиймати, гурухланиши, ассортименти” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Колбаса” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Колбасаларнинг гурухланиши ва ассортиментини “кластер” интерфаол усули ёрдамида ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Гўшт консерваларини ишлаб чиқариш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласида маҳсулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

БАЛИҚ ВА БАЛИҚ МАҲСУЛОТЛАРИ БЎЛИМИ.

19-машғулот. Ўзбекистонда балиқчилик. Балиқ гўштининг кимёвий таркиби мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. Республикаизда балиқ етиштиришнинг ҳолатини график асосида тасвирлаш.
2. “Балиқ” сўзига “синквейн “тузиш.
3. Балиқ гўштининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Мол гўшти ва балиқ гўштини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
5. Амалий дарс бўйича якуний хулоса.

“Ўзбекистонда балиқчилик. Балиқ гўштининг кимёвий таркиби” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. Республикаизда балиқ етиштиришнинг ҳолатини график асосида тасвирлаш. 2. “Балиқ” сўзига “синквейн “тузиш. 3. Балиқ гўштининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 4. Мол гўшти ва балиқ гўштини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг балиқ гўштига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда Ўзбекистонда балиқчилик ривожланишини ва балиқ гўштининг кимёвий таркибини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	Ўзбекистонда балиқчилик ва балиқ гўштининг кимёвий таркиби бўйича билимларни ўзлаштиришга эришиш.
Педагогик вазифалар:	Ўқув фаолияти натижалари:
Ўзбекистонда балиқчилик ва балиқ гўштининг кимёвий таркиби ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўзбекистонда балиқчилик ва балиқ гўштининг кимёвий таркиби бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурӯҳларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма

	материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Ўзбекистонда балиқчилик. Балиқ гўштининг кимёвий таркиби”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириклар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириклар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. Республикаизда балиқ етиширишнинг ҳолатини график асосида тасвирлашга кўрсатма беради. 2.2. “Балиқ” сўзига “синквейн “тузишга кўрсатма беради. 2.3. Балиқ гўштининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.4. Мол гўшти ва балиқ гўштини “Венн диаграммаси” асосида таққослашга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл кўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласи ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

20-машғулот. Тирик, совутилган, музлатилган, қоқ қилингандык құритилған балиқтарнинг товаршунослық тавсифини ўрганиш мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Музлатиш” ва “совутиш” сүзларига “синквейн” тузиш.
2. “Балиқтарни тирик ҳолда ташишга маълум омиллар таъсир күрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаш.
3. Музлатилган ва совутилган балиқтарни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
4. Балиқтарни тузлаш ва дудлаш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
5. Амалий дарс бўйича якуний холоса.

“Тирик, совутилган, музлатилган, қоқ қилингандык құритилған балиқтарнинг товаршунослық тавсифини ўрганиш” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Музлатиш” ва “совутиш” сүзларига “синквейн” тузиш. 2. “Балиқтарни тирик ҳолда ташишга маълум омиллар таъсир күрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллаш. 3. Музлатилган ва совутилган балиқтарни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш. 4. Балиқтарни тузлаш ва дудлаш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг тирик, совутилган ва музлатилған балиқтарга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда балиқтарни саклаш тартибини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	Педагогик вазифалар: Тирик, совутилган, ва музлатилған балиқтарнинг тавсифи ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.
Таълим методлари	Ўқув фаолияти натижалари: Тирик, совутилған, ва музлатилған балиқтарнинг тавсифи бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, ФСМУ, Венн диаграммаси.

Ўқув воситалари	Албомлар, услугий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

“Тириқ, совутилган, музлатилган, қоқ қилинган ва қуритилган балиқларнинг товаршунослик тавсифини ўрганиш” мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Музлатиш” ва “совутиш” сўзларига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. “Балиқларни тирик ҳолда ташишга маълум омиллар таъсир кўрсатади” фикрига “ФСМУ” интерфаол усулини қўллашга кўрсатма беради. 2.3. Музлатилган ва совутилган балиқларни “Венн диаграммаси” асосида таққослашга кўрсатма беради. 2.4. Балиқларни тузлаш ва дудлаш технологиясини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хулосаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

21-машғулот. Балиқ консервалари, балиқ икраси ва нобалиқ сув хом ашёларининг товаршунослик тавсифини ўрганишмавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Икра” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Балиқ консерваларининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Балиқ икрасининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
4. Нобалиқ сув маҳсулотларининг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
5. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Балиқ консервалари, балиқ ираси ва нобалиқ сув хом ашёларининг товаршунослик тавсифини” мавзусининг технологик модели

Машғулот вақти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Икра” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Балиқ консерваларининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Балиқ ирасининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 4. Нобалиқ сув маҳсулотларининг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг балиқ консерваларига доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда балиқ консерваларининг кимёвий такиби ва ассортиментини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Балиқ консерваларининг кимёвий таркиби, ассортиментининг тавсифи ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Балиқ консерваларининг кимёвий таркиби, ассортиментининг тавсифи бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш	Индивидуал ва гурухларда ишлаш

шакллари	
Үқув воситалари	Албомлар, услугий күлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурӯхларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Балиқ консервалари, кимёвий таркиби, ассортиментининг тавсифи”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзууни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг максади ва кутилаётган натижалар билан таниширади, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1.“Икра” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2.Балиқ консерваларининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3.Балиқ икрасининг кимёвий таркибини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.4.Нобалиқ сув маҳсулотларининг турларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлади.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

22-машғулот. Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалаш усуллари мавзусидан амалий машуғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Консервалаш” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Консервалаш усулларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Консервалашнинг физикавий, физик-кимёвий, кимёвий усулларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуроса.

“Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалаш усуллари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Консервалаш” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Консервалаш усулларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Консервалашнинг физикавий, физик-кимёвий, кимёвий усулларини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг озиқ-овқат маҳсулотларини консервалашга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда консервалашнинг усулларини тушуниш, кўнкма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалашнинг усуллари ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалашнинг усуллари бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва групхларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, групхларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва

	тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--	--

**“Озиқ-овқат маҳсулотларини консервалаш усуллари” мавзусидаги
амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловучи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таниширади, уларнинг аҳамияти ва долзарбилигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Консервалаш” сўзига “синквейн” тузишга кўрсатма беради. 2.2. Консервалаш усулларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма беради. 2.3. Консервалашнинг физикавий, физик-кимёвий, кимёвий усулларини “Венн диаграммаси” асосида таккослашга кўрсатма беради.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якуnlайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

23-машғулот. Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш қоидалари мавзусидан амалий машуғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Сақлаш” ва “ташиш” сўзларига “синквейн” тузиш.
2. Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашда таъсир қилувчи омилларни “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Озиқ-овқат маҳсулотларини автомобиль, темир йўли ва ҳаво транспортларида ташишни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуносা.

“Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш қоидалари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Сақлаш” ва “ташиш” сўзларига “синквейн” тузиш. 2. Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашда таъсир қилувчи омилларни “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Озиқ-овқат маҳсулотларини автомобиль, темир йўли ва ҳаво транспортларида ташишни “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда маҳсулотларни тўғри ташиш ва сақлашнинг аҳамиятини тушуниш, кўнкима ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва групхларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъруза матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, групхларда ишлаш

	учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш

**“Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш қоидалари”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вақти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловччи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлайди, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириқлар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириқлар билан танишадилар, ўзларини қизиктирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақиқа)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотга тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақиқа)	2.1. “Сақлаш” ва “ташиш” сўзларига “синквейн” тузишга кўрсатма бериш. 2.2. Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашда таъсир қилувчи омилларни “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма бериш. 2.3. Озиқ-овқат маҳсулотларини автомобил, темир йўли ва ҳаво транспортларида ташишни “Венн диаграммаси” асосида такқослашга кўрсатма бериш.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақиқа)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиктирган сақолларга жавоб олишади.

24-машғулот. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлаш усуllibари мавзусидан амалий машғулот (2 соат).

Машғулотнинг режаси:

1. “Сифат” сўзига “синквейн” тузиш.
2. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлашнинг физик-кимёвий усуllibарини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш.
3. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини текширишнинг органолептик ва физик-кимёвий усуllibарини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
4. Амалий дарс бўйича якуний хуносা.

“Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлаш усуllibари” мавзусининг технологик модели

Машғулот вакти – 2 соат	Талабалар сони: 20 нафар
Машғулот шакли	Амалий
Амалий машғулотнинг тузилиши	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Сифат” сўзига “синквейн” тузиш. 2. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлашнинг физик-кимёвий усуllibарини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганиш. 3. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини текширишнинг органолептик ва физик-кимёвий усуllibарини “Венн диаграммаси” асосида таққослаш.
Амалий машғулот мақсади: Талабаларнинг озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашга доир назарий билимларини мустаҳкамлаш, уларда маҳсулотларни тўғри ташиш ва сақлашнинг аҳамиятини тушуниш, кўникма ва малакаларини таркиб топтириш.	
Педагогик вазифалар: Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш ҳақида билимларни ўзлаштиришга эришиш.	Ўқув фаолияти натижалари: Озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш ва ташиш бўйича билимларни ўзлаштирадилар.
Таълим методлари	Тушунтириш, блиц-сўров, синквейн, кластер, Венн диаграммаси.
Ўзув фаолиятини ташкил этиш шакллари	Индивидуал ва гурухларда ишлаш
Ўқув воситалари	Албомлар, услубий қўлланма, маъзура матнлари, стандартлар, тарқатма материаллар
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурухларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Назорат ва баҳолаш	Ёзма (топшириқларни дафтарга ёзиш) ва

	оғзаки (изоҳлаш, баён этиш ва тушунтириш) назорат; беш балли шкала асосида баҳолаш
--	--

**“Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлаш усуллари”
мавзусидаги амалий машғулотнинг технологик харитаси**

Иш босқичлари ва вакти	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим оловчи
Тайёрлов босқичи	Мавзуни аниқлади, таълимий мақсадни белгилайди ва кутилаётган натижаларни шакллантиради. Топшириклар ва баҳолаш мезонларини ишлаб чиқади.	Топшириклар билан танишадилар, ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.
Ўқув машғулотига кириш босқичи (5 дақика)	Машғулот мавзуси, унинг мақсади ва кутилаётган натижалар билан таништиради, уларнинг аҳамияти ва долзарблигини асослайди.	Машғулотта тайёрланиш жараёнида юзага келган саволлар билан мурожаат қилишади.
Асосий босқич (55 дақика)	2.1. “Сифат” сўзига “синквейн” тузишга кўмаклашиш. 2.2. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини аниқлашнинг физик-кимёвий усулларини “кластер” интерфаол усулини қўллаб ўрганишга кўрсатма бериш. 2.3. Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини текширишнинг органолептик ва физик-кимёвий усулларини “Венн диаграммаси” асосида таққослашга кўрсатма бериш.	Топшириқни бажаришади. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради. Топшириқни бажаришади ва тушунтириб беради.
Якуний босқич (20 дақика)	3.1. Машғулот юзасидан умумий хуносаларни чиқаради ва талабалар томонидан йўл қўйилган хатоларни тузатади. 3.2. Талабалар томонидан тўпланган балларни эълон қиласди ва машғулотни якунлайди.	Тинглайдилар ва ўзларининг хатоларини дафтарларига тузутадилар. Ўзларини қизиқтирган сақолларга жавоб олишади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегияси. Тошкент, “Адолат”, 2017.
2. Ишмуҳаммедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). Т.: Истеъдод жамғармаси, 2008.
3. Алимжанова Ж.И., Алиев И.Т. Кимё ва озиқ-овқат технологиясига оидфанларни ўқитишда инновацион педагогик технологиялар. Т.: Иқтисод-молия, 2016.
4. Нормахматов Р. Озиқ-овқат товарлари сифат экспертизаси. Т.: Тафаккур, 2013.
5. Нормахматов Р., Пардаев Ф.Я. Озиқ-овқат маҳсулотлари товаршунослиги фанидан лаборатория дарслари ўтиш бўйича услубий кўрсатма. Самарқанд, СамИСИ босмахонаси, 2018.
6. Нормахматов Р. Озиқ-овқат маҳсулотлари экспертизаси асослари. Тошкент, Тафаккур, 2009.

Интернет сайтлари:

7. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.
8. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Конун хужжатлари маълумотлари миллий базаси.
9. www.ziyonet.uz – таълим портали
10. www.tkti.uz – ТКТИ электрон кутубхонаси
11. <http://www.mail.tdiu.uz> – ТДИУ электрон кутубхонаси
12. <http://www.el.tfi.uz> – ТМИ электрон кутубхонаси
13. <http://www.sies.uz> – СамИСИ электрон кутубхонаси
14. www.standart.uz
15. www.kitobxon.com